

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів четвертих класів

Оцінювання навчальних досягнень відбувається вербально за рівнями: високий, достатній, середній, початковий, використовуючи такі позначення: П – початковий рівень; С – середній рівень; Д – достатній рівень; В – високий рівень. Звертаємо увагу, що оцінюються вміння, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю. Оцінювання результатів навчання здійснюється наприкінці вивчення теми, кількох тем або логічно завершеної частини змісту навчальної програми предмета вивчення.

Особливості оцінювання результатів навчання учнів з інтегрованого курсу "Українська мова та читання" (навчальних предметів мовно-літературної освітньої галузі)

Підсумкове оцінювання у третіх-четвертих класах з української мови та літератури, мови та літератури відповідних корінних народів і національних меншин здійснюється за результатами виконання діагностичних робіт, розроблених з урахуванням обов'язкових результатів навчання другого циклу Державного стандарту початкової освіти.

Тематичне оцінювання може бути усним чи письмовим у формі тестових завдань, цифровій формі (зокрема тестування в електронному форматі), комбінованої роботи, практичної роботи, усного опитування тощо. Учитель самостійно визначає, що саме підлягає оцінюванню на певному етапі навчання і розробляє завдання для діагностичної роботи або використовує матеріали інших колег, матеріали з друкованих джерел чи інтернету. Кількість діагностичних робіт також визначається самим учителем, але обов'язково узгоджується з кількістю діагностичних робіт з інших предметів, аби уникнути емоційного перевантаження учнів.

Рекомендується передбачити тематичне оцінювання у формі комплексного тексту зі сталою структурою, завдання якого мають співвідноситися з певними результатами з усіх груп загальних результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти та відображених у свідоцтві досягнень для третього та четвертого класу відповідно.

Йдеться про такі групи загальних результатів:

взаємодіє з іншими особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;

сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її для збагачення свого досвіду;

висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови;

досліджує індивідуальне мовлення для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.

Комплексні тести бажано проводити 4 рази на рік: на 6 - 7 тижнях навчання, на 14 - 15 тижнях навчання, на 25 - 26 тижнях навчання, на 33 - 34 тижнях навчання. Використання комплексних тестів дозволяє об'єктивно відстежувати учнівський поступ і, при цьому, зменшити кількість діагностичних робіт, розглядаючи діагностичну роботу на 14 - 15 тижнях навчання одночасно і як роботу для тематичного оцінювання, і для семестрового оцінювання. Так само діагностична робота на 33 - 34 тижнях є роботою і для тематичного, і для річного оцінювання.

Комплексні тести виконуються на спеціальних бланках з друкованою основою, зберігаються ці бланки в учнівському портфолію. Інші письмові діагностичні роботи учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах, бланках тощо.

Критерії оцінювання учнів початкової школи з навчальних предметів (інтегрованих курсів) мовно-літературної освітньої галузі

Загальні результати навчання	Результат навчання/свідомі досягнення	Рівні			
		початковий	середній	достатній	високий
Взаємодія з іншими особами усно, сприйняття і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях	Взаємодіє з іншими усно	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за шаблоном, потребує детального кількарязового пояснення; припускається помилок під час відтворення почутої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; Не може співвіднести структуру схеми, таблиці з почутою інформацією.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативні схеми, таблиці) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює почуту інформацію, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; визначає структуру таблиці, асоціативної схеми з допомогою вчителя.	Самостійно перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) з незначною допомогою вчителя; часково аналізує, класифікує, узагальнює усну інформацію; ілюструє окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; створює асоціативну схему, таблицю на основі засвоєних зразків.	Перетворює усну інформацію в іншу форму представлення (асоціативна схема, таблиця) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби); цілісно сприймає почуту інформацію; здатний/здатна запропонувати власну структуру асоціативної схеми, таблиці.
		Переказує зміст почутого на основі плану, піктограм, опорних слів тощо за умови детального кількарязового пояснення вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту	Переказує, відтворюючи зміст почутого відповідно до мети завдання, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна зробити	З незначною допомогою вчителя переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; здатний/здатна внести уточнення до власного	Самостійно переказує, передаючи зміст почутого своїми словами, враховує мету завдання; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, узагальнює; здатний/здатна до самостійного аналізу

		почутого; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може визначити	уточнення у власний переказ після допомоги вчителя; не завжди може використати способи	переказу(за потреби); спирається на власний досвід використання способів фіксації виокремлено інформації.	власного переказу, його коригування та уточнення (за потреби); залежно від мети завдання обирає або комбінує способи
		цілісність власного переказу. Залежно від мети завдання частково виокремлює та фіксує почуту інформацію способом, заданим учителем, потребує детального кількісного пояснення; припускається помилок під час фіксації виокремленої інформації; відчуває труднощі у визначенні помилок, навіть після допомоги вчителя; не може співвіднести виокремлену інформацію з метою завдання.	фіксації виокремленої інформації. Залежно від мети завдання фіксує виокремлену почуту інформацію способом, заданим учителем, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; співвідносить почуту інформацію з певними критеріями; здатний/здатна внести уточнення до зафіксованої інформації після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язок між фрагментами виокремленої інформації.	Залежно від мети завдання з незначною допомогою вчителя фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; частково аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного коригування та уточнення необхідної інформації для побудови висловлювання за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину у співпраці з учителем.	фіксації виокремленої, почутої інформації. Залежно від мети завдання самостійно фіксує виокремлену почуту інформацію зручним способом; самостійно фіксує виокремлену усну інформацію; аналізує, виокремлює, узагальнює почуту інформацію; ілюструє прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу відповідності виокремленої інформації меті завдання, коригування та уточнення (за потреби); пов'язує виокремлену почуту інформацію з різних джерел у цілісну картину.
		З допомогою вчителя визначає на основі пропонуваніх варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; потребує детального кількісного пояснення;	Визначає на основі пропонуваніх варіантів для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація, у разі утруднення звертається до вчителя за допомогою; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі,	З незначною допомогою вчителя визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; частково аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи	Самостійно (під опосередкованим керівництвом вчителя) визначає для чого, кому і як (звук, словесні засоби) подана усна інформація; аналізує, класифікує, узагальнює; обговорює цілі, основні ідеї та окремі деталі усної інформації, аргументуючи прикладами власні відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу

	<p>припускаєтьс я помилок під час визначення цілі, ідеї та окремих деталей усної інформації; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесен ні цілі, ідеї та деталі почутої інформації.</p>	<p>відтворюючи почуту інформацію; здатний/здатна внести уточнення до власних відповідей після допомоги вчителя; не завжди визначає роль окремих деталей усної інформації.</p>	<p>окремими прикладми власні відповіді, судження; здатний/здатна самостійно внести уточнення до власних відповідей; враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації у співпраці з учителем.</p>	<p>власних відповідей, їх коригування та уточнення (за потреби); враховує прихований зміст під час визначення цілі, основних ідей усної інформації.</p>
	<p>Співставляє прослухані повідомленн я на основі шаблону з опорними словами; висловлюєтьс ся, орієнтуючис ь на опорні слова; припускаєтьс я помилок підчас виконання завдань за</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого ;</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення з незначною допомогою вчителя; частково аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує,</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення за формою та змістом; самостійно висловлює власне ставлення до прослуханого повідомлення; аналізує зміст та форму усного повідомлення, класифікує,</p>

		<p>шаблоном; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі в словесному оформленні емоційної реакції на прослухане.</p>	<p>здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні позиції співрозмовника, не проявляє гнучкості в діалозі.</p>	<p>узагальнює інформацію; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; у співпраці з учителем визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.</p>	<p>узагальнює інформацію; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у висловлюванні щодо власного ставлення до усного повідомлення; визначає позицію співрозмовника, погоджується з нею або заперечує її.</p>
		<p>Погоджується або не погоджується з висловленнями поглядами інших осіб; копіює чуже висловлювання; висловлюється з допомогою вчителя; припускається помилок під час копіювання чужого</p>	<p>Висловлює власну думку, вибираючи з декількох, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні власної думки</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення з власним досвідом та думками інших осіб; висловлюється з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює; наводить окремі аргументи щодо власних думок,</p>	<p>Співставляє прослухані повідомлення з власним досвідом та думками інших осіб; самостійно висловлюється; аналізує, класифікує, узагальнює; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та думки інших осіб; здатний/здатна до самостійного аналізу власного висловлювання; дотримується</p>

<p>висловлювання; не завжди може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у створенні власного висловлювання.</p>	<p>та думки іншої особи.</p>	<p>використовуючи інформацію з усного повідомлення, власний досвід та думки інших осіб; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання; дотримується найважливіших правил літературної вимови; у співпраці з учителем визначає доцільність висловлення власних поглядів впевній комунікативній ситуації.</p>	<p>найважливіших правил літературної вимови; висловлює власні погляди з огляду на доцільність упевній комунікативній ситуації.</p>
<p>Створює усне висловлювання за зразком (шаблон з опорними словами); відчуває труднощі з використанням шаблону, навіть за умови детального пояснення вчителя; незавжди</p>	<p>Створює висловлювання, використовуючи словесні (зокрема художні) та несловесні засоби за аналогією; діє за алгоритмом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою пояснює використання</p>	<p>Учень/учениця з незначною допомогою вчителя створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема художні) та несловесні засоби; частково аналізує й оцінює відповідність</p>	<p>Учень/учениця самостійно створює висловлювання, використовуючи доречні словесні (зокрема художні) та несловесні засоби; аналізує й оцінює відповідність словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання; аргументує вибір мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації;</p>

		використовує поширені словесні та несловесні засоби щодо певної комунікативної ситуації;	окремих поширених словесних та несловесних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна внести	словесних та несловесних засобів та змісту висловлювання ; аргументує вибір окремих мовних засобів щодо певної комунікативної ситуації; здатний/здатна самостійно	
		відчуває труднощі з виправлення м помилок та внесенням коректних уточнень у власне висловлювання, навіть після допомоги вчителя; не завжди розпізнає комунікати в ну ситуацію.	коректні уточнення у власне висловлювання та виправити помилки після допомоги вчителя; не завжди добирає засоби для вираження задуму змісту висловлювання; використовує часто вживану лексику.	внести уточнення до власного висловлювання, коригувати його; проявляє фантазію, спирається на власний досвід з використання мовних засобів під час створення власного висловлювання.	здатний/здатна самостійно аналізувати засоби побудови власного висловлювання, коригувати та уточнювати(за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власного висловлювання, надаючи йому індивідуальних рис.

<p><i>Сприймає, аналізує, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів, медіа текстах та використанні для збагачення свого досвіду</i></p>	<p>Сприймає, аналізує, інтерпретує оцінює текст</p>	<p>Відтворює інформацію (фрагментарно), отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації з допомогою вчителя; відчуває труднощі з розпізнанням елементів книжки; не завжди може внести уточнення у власну відповідь, навіть після допомоги вчителя; не завжди встановлює зв'язки між отриманою інформацією (заголовок-анотація, заголовок-ілюстрація тощо).</p>	<p>Будує текст, відтворюючи інформацію, отриману з обкладинки, ілюстрації та анотації; прогнозує зміст книжки/твору /уривку з допомогою вчителя; розпізнає елементи книжки, словесну та несловесну інформацію в тексті; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки/твору/ уривку після допомоги вчителя; здатний/здатна пропонувати ймовірний варіант змісту дитячої книжки/твору/ уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.</p>	<p>Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки/окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/ уривку з незначною допомогою вчителя; під час прогнозування змісту книги/ твору/ уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; наводить окремі приклади на підтвердження власної думки; здатний/здатна внести уточнення у власну розповідь щодо прогнозування дитячої книжки/твору/ уривку; здатний/здатна пропонувати</p>	<p>Враховує інформацію на обкладинці (автора, заголовок тощо), ілюстрації та анотацію під час прогнозування змісту дитячої книжки /окремого твору або його уривку; самостійно прогнозує зміст книжки/твору/ уривку під опосередкованим керівництвом учителя; під час прогнозування змісту книги/твору/ уривку пов'язує елементи інформації в цілісну картину; аргументує прикладами власну думку; здатний/здатна до дотримання взаємозв'язку між власним прогнозуванням та елементами дитячої книжки/твору/ уривку; здатний/здатна пропонувати декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки /твору/ уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні ілюстрації, анотація тощо).</p>
--	--	--	--	--	--

				декілька ймовірних варіантів змісту дитячої книжки/твору/ уривку в умовах обмеженості інформації (відсутні люстрації, анотація тощо) у співпраці з учителем.	
		Розуміє фрагменти тексту, прочитаного вголос або мовчки (окремі речення, слова тощо); ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння	Розуміє текст (художній, медіа текст тощо), прочитаний вголос або мовчки, узагальних рисах, не зважає на деталі; виконує завдання на загальне розуміння	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту з незначною допомогою	Розуміє текст (художній, інформаційний) прочитаний вголос або мовчки; самостійно виконує завдання на розуміння прочитаного тексту;

		<p>прочитано го; припускає ться помилок під час відтворення змісту прочитано го; незавжди може коригувати власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі із зіставленням прочитаного і зрозумілого.</p>	<p>прочитаного тексту з незначною допомогою вчителя; відтворюють зміст прочитаного в загальних рисах (відповідь на запитання: хто? що? де? коли?); здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні засобів візуалізації зі словесною частиною тексту.</p>	<p>вчителя; частково аналізує зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку окремими прикладами з прочитаного ексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту); тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо) у співпраці з учителем.</p>	<p>аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; аргументує власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок в процесі читання (пропущені слова, наголос, все, що призводить до неправильного сприймання тексту) та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; регулює темп читання; тлумачить інформацію, подану в тексті засобами візуалізації (емотикони, піктограми, схеми, таблиці, ілюстрації тощо).</p>
--	--	---	--	---	--

	<p>Демонструє розуміння прочитаного, частково відтворюючи інформацію з нього; ситуативно робить висновки з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного; відчуває труднощі з самостійним визначенням помилок, навіть після допомоги вчителя; не завжди може розрізнити відтворення змісту прочитаного та висновки з прочитаного.</p>	<p>Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інструкції, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного здатний/здатна внести уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту після допомоги вчителя; відчуває труднощі в розрізненні суті власних висновків з висновками, які є в тексті.</p>	<p>Демонструє розуміння тексту, формулюючи прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, але здатний/здатна піддавати сумніву окремі факти, наявні в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, уточнює факти і судження з незначною допомогою вчителя; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину, аргументуючи власну думку окремими прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна внести</p>	<p>Демонструє розуміння тексту, формулюючи висновки на основі інформації (явної та прихованої), виявленої в тексті; самостійно формулює прямі висновки на основі інформації, виявленої в тексті, розрізняє факти і судження; аналізує, класифікує, пов'язує елементи інформації в цілісну картину; розрізняє факти і думки про ці факти, аргументуючи власну думку прикладами з прочитаного тексту; здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у власних висновках щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає джерела, за якими можна перевірити інформацію.</p>
--	---	--	--	---

		<p>уточнення у власні висновки щодо прочитаного тексту (елементи інформації, факти і судження); у разі сумнівів щодо правдивості або неправдивості фактів визначає у співпраці з учителем джерела, за якими можна перевірити інформацію.</p>	
	<p>Пояснює фрагменти прочитаного/побаченого</p>	<p>пояснює зміст медіатексту</p>	<p>Пояснює зміст медіатексту (прочитаного/побаченого/)</p>

		<p>ого/почутого медіатексту; ситуативно виконує елементарні завдання на розуміння медіатексту; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного/побаченого/почутого медіатексту; відчуває труднощі з коригуванням власного розуміння медіатексту, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з співставленням прочитаного/побаченого/почутого і зрозумілого.</p>	<p>(прочитаного/побаченого/почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту за інструкцією; виконує завдання на розуміння медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого в загальних рисах, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна поглибити власне розуміння прочитаного/побаченого/почутого після допомоги вчителя; відчуває труднощі у визначенні ролів засобів візуалізації, звукових ефектів тощо для сприйняття медіатексту.</p>	<p>почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту з незначною допомогою вчителя; частково аналізує медіатекст; аргументує власну думку окремими прикладами з медіатексту (прочитаного/побаченого/почутого); здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту; тлумачить інформацію, подану в медіатексті, засобами візуалізації або звуковими ефектами у співпраці з учителем.</p>	<p>(прочитаного/побаченого/почутого), визначаючи мету та адресата, а також роль форми медіатексту; самостійно виконує завдання на розуміння медіатексту; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з медіатексту; аргументує власну думку прикладами з медіатексту (прочитаного/побаченого/почутого) здатний/здатна до самостійного аналізу помилок у сприйнятті медіатексту та визначає чинники, що вплинули на допущення помилок; тлумачить інформацію, подану в медіатексті засобами візуалізації або звуковими ефектами.</p>
--	--	--	---	---	--

	<p>Розрізняє персонажів, розуміє текст/медіатекст фрагментарно; описує емоційний стан персонажів на основі шаблону з опорними словами, потребує детального кількарядового пояснення; припускається помилок під час опису емоційного стану персонажів; не завжди коригує власне розуміння, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі у співвіднесенні художніх засобів та емоційного стану персонажів.</p>	<p>Розуміє текст/медіатекст (прочитаний/побачений/почутий) узагальних рисах, не зважає на деталі; розрізняє персонажів та зв'язки між ними на основі наданої інструкції або плану; описує емоційний стан персонажів на основі наданої інструкції або плану, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного /побаченого/ почутого, описуючи емоційний стан персонажів у загальних рисах; здатний /здатна поглибити власне розуміння емоційного стану персонажів після допомоги</p>	<p>Розрізняє персонажів та зв'язки між ними; тлумачить художні засоби та визначає їхню роль у тексті/медіатексті для відображення емоційного стану персонажа. Самостійно описує емоційний стан персонажів з незначною допомогою учителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює зміст тексту/медіатексту; встановлює причинно-наслідкові зв'язки в тексті; аргументує власну думку окремими прикладами з тексту/медіатексту; здатний/здатна нести уточнення в розуміння прочитаного /прослуханого/переглянутого(пр</p>	<p>Розрізняє персонажів та зв'язки між ними; тлумачить художні засоби та визначає їхню роль у тексті/медіатексті для відображення емоційного стану персонажа; самостійно описує емоційний стан персонажів під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює зміст прочитаного тексту; встановлює причинно-наслідкові зв'язки в тексті; аргументує власну думку прикладами з тексту/медіатексту; здатний/здатна до самостійного аналізу</p>
--	--	--	---	---

			вчителя; використовує поширені (часто вживані) художні засоби для опису емоційного стану персонажа, але незавжди доречно.	опущені художні деталі, що призводить до неправильного сприймання тексту/медіатекс ту); доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби для опису емоційного стану персонажа.	помилки у процесі читання/слуха ння/пере гляду (пропущені художні деталі, що призводить до неправильно го сприймання тексту/медіате ксту) та визначає чинники, що
					вплинули на допущення помилки; доцільно використовує власні художні засоби для опису емоційного стану персонажа.

	<p>Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу на основі шаблону з опорними словами; висловлюється, орієнтуючись на опорні слова; припускається помилок під час виконання завдань за шаблоном; незавжди самостійно визначає помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі словесному оформленні емоційної реакції на прочитане/прослухане/побачене.</p>	<p>Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу за наданою інструкцією; висловлюється, орієнтуючись на надану інструкцію або план, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного/побаченого/почутого; здатний/здатна уточнювати власне висловлювання після допомоги вчителя; відчуває труднощі розрізненні власних ставлень та змісту (опису) прочитаного/прослуханого/побаченого.</p>	<p>Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтваї навколишнього світу з незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу; наводить окремі аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела; здатний/здатна</p>	<p>Співставляє прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу за формою та змістом; висловлює власне ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтваї навколишнього світу; аналізує, класифікує, узагальнює прочитані/прослухані/переглянуті твори, літературних персонажів, об'єкти мистецтваї навколишнього світу; наводить аргументи щодо власних думок, використовуючи текст, власний досвід та інші джерела;</p>
--	---	---	--	---

		<p>уточнювати висловлювання щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; доцільно використовує поширені (частовживані) художні засоби.</p>	<p>здатний/здатна до самостійного аналізу помилоку висловлювання щодо власного ставлення до творів, літературних персонажів, об'єктів мистецтва і навколишнього світу; збагачує власне мовлення доречними художніми засобами.</p>
<p>Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за шаблоном, по-требує детального кількарзового пояснення; припускається помилок під</p>	<p>Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) за інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює інформацію з тексту, іноді з допомогою вчителя; здатний/здатна</p>	<p>Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) із незначною допомогою вчителя; частково аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує окремими прикладами</p>	<p>Перетворює інформацію з тексту в іншу форму представлення (план, таблиця, модель) під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з тексту; аргументує</p>

		<p>час відтворення інформації з тексту; неможливо самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі</p>	<p>авнести уточнення до власних робіт після допомоги вчителя; відчуває труднощі співвідношення словесної та візуальної складових тексту.</p>	<p>асні відповіді, судження; здатний/здатна внести уточнення до власних робіт, їх коригування (за потреби); сприймає словесну</p>	<p>прикладати відповіді, судження; здатний/здатна до самостійного аналізу власних робіт, їх коригування та уточнення (за потреби);</p>
		<p>співвіднесення словесної та візуальної складових тексту.</p>		<p>візуальну складову тексту як цілісність.</p>	<p>сприймає словесну та візуальну складову тексту як цілісність; здатний/здатна запропонувати власну структуру плану, таблиці, моделі.</p>

		<p>Змінює зміст прочитаного на основі запропонованого шаблону; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання щодо зміни змісту прочитаного, потребує детального кількразового їх пояснення; припускається помилок під час відтворення змісту прочитаного тексту; не може самостійно визначити помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з визначенням цілісності творчого тексту.</p>	<p>Фрагментарно змінює зміст прочитаного, створюючи текст з іншим змістом; фрагментарно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює зміст прочитаного тексту; здатний/здатна зробити уточнення власній роботі після допомоги вчителя; використовує стандартні рішення, відомі словесні засоби під час створення власного тексту.</p>	<p>Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації з метою допомоги вчителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна вести уточнення до продукту власної творчості (за потреби); використовує стандартні рішення, спирається на власний досвід, використовує відомі словесні засоби під час створення художнього твору.</p>	<p>Експериментує з прочитаним, створюючи текст з іншим змістом; самостійно змінює сюжет, переказує текст з іншої позиції, додає персонажів, імпровізує під час інсценізації під опосередкуванням керівництвом вчителя; аналізує, встановлює причинно-наслідкові зв'язки; створює художній твір; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує зі словесними</p>
--	--	--	--	--	---

					та несловесним и засобами підч ас створення худо жнього твору, надаючи йому індивідуальних рис.
<i>Висловлювання думок, почуттів та ставлення, взаємодія з іншими особами письмово та в режимі реального</i>	Створює письмові висловлювання	Пише в темпі, що дозволяє виконання завдання лише фрагментарно; не може виконати завдання, навіть з допомогою вчителя; припускається помилок під час відтворення інформації, отриманої з різних джерел;	Пише в уповільненому або прискореному темпі, який негатиивно впливає на якість виконання завдання; пише, виконуючи завдання, у разі труднощів звертається до допомоги; відчуває труднощі з співвідношенням власної думки та поставлених завдань; відтворює інформацію з різних джерел, іноді з	Пише, свідомо враховуючи час виконання завдання щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання незалежною допомогою вчителя; самостійно відтворюють інформацію з різних джерел; висловлюють власні думки, може наводити окремі	Пише в повільному темпі, свідомо враховуючи час виконання завдань щодо запису власної думки та інформації з різних джерел; самостійно виконує завдання під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує, класифікує, узагальнює інформацію з різних джерел; аргументує

<p>часу, дотри ман ня нор м літера ту рної м ови</p>		<p>відчуває труд нощі з коригування м власного зап ису, навіть після до помоги вчителя; незавжди виз начає, наскільки за ве ршений власний запи с.</p>	<p>допомогою вчи теля; здатний/здатна в нести коректні уточне ння і зробити виправл ення помилки після доп омоги вчителя; використовує скорочення слів, складні для подальшого тлумачення.</p>	<p>приклад на їх підтверджен ня; здатний/здатна в ести уточнення, випра вити помилки в письмовій роботі самотійн о; регулює темп пись ма, іноді допомогою вчи теля; доречно викорис товує прийняті скороче ння слів для фіксації інфор мації з різних джерел а бо власної думки.</p>	<p>прикладми власні думки; здатний/зда тна до самостійного аналізу власних пись мових робіт, їх коригування т а уточнення (запо треби); регулює темп п исьма; користуються рі зними засобами візуал ізації</p>
					<p>(емоїкони, пиктограми, схеми, таблиці тощо), д оречно використовує пр ийняті скорочення слів для фіксації інфор мації з різних джерел або власної думки.</p>

<p>Демонструє уміння створювати висловлювання, записувати їх за зразком(шаблон з опорними словами); має труднощі з використанням шаблону, навіть за умови детального пояснення учителя; незавжди встановлює відповідність між змістом висловлюванням, метою та адресатом; відчуває труднощі з внесенням коректних уточнень у власне висловлювання та виправлення помилок, навіть після допомоги вчителя; має труднощі із сприйняттям</p>	<p>Демонструє уміння створювати висловлювання, записувати їх, визначаючи мету та адресата за умови надання інструкції; діє за інструкцією, у разі труднощів вертається до вчителя за допомогою; розуміє різницю між метою висловлювання та адресатом висловлювання; здатний/здатна внести коректні уточнення власний текст та виправити помилки після допомоги вчителя; має труднощі з пошуком лексико-стилістичних засобів для побудови власного висловлювання; використовує частовживані</p>	<p>Демонструє уміння створювати висловлювання, записувати їх, за умови додаткового уточнення щодо визначення мети та адресата; створює та записує висловлювання з незначною допомогою вчителя; самостійно висловлює власні думки, може навести окремі приклади на їх підтвердження; здатний/здатна самостійно внести уточнення власний текст та виправити помилки (за потреби); користується орфографічним словником (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, використовує різноманітні лексико-стилістичні засоби під час</p>	<p>Демонструє уміння створювати висловлювання, записувати їх, ураховуючи етапи адресата; самостійно створює та записує висловлювання під опосередкуванням керівництвом учителя; аналізує й оцінює відповідність змісту висловлювання меті та адресату; наводить аргументи на захист власної думки; здатний/здатна самостійно аналізувати власний текст та його коригувати (за потреби); дотримується норм літературної мови, користується орфографічним</p>
--	--	--	---

цілісності тексту.	ексиксу.	створення власного висловлювання.	словником (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення власних висловлювань, надаючи їм індивідуальний характер.
Створює тексти різних типів і жанрів за зразком (шаблон з опорним словом); має труднощі з використанням шаблону, навіть за умов детального пояснення учителя; не завжди	Створює тексти різних типів і жанрів за інструкцією та планом, наданим вчителем; діє за інструкцією та планом, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює особливості текстів різних жанрів і типів з допомогою	Створює спільно з учителем план для написання текстів різних типів і жанрів; діє за створеним планом; створює тексти різних типів і жанрів з незначною допомогою вчителя; пояснює особливості текстів різних жанрів і типів; наводить	Створює тексти різних типів і жанрів, дотримуючись структури тексту, за потреби, плану; самостійно створює тексти різних типів і жанрів під опосередкованим керівництвом учителя;

	встановлює відповідність між типом або жанром тексту та його структурою; відчуває труднощі з внесенням коректних	вчителя; здатний/здатна вносити коректні уточнення у власний текст та виправити помилки після допомоги вчителя;	кремі приклади щодо до речності вибору лексико-стилістичних засобів; здатний/здатна самостійно вносити уточнення у власний текст та	аналізує й оцінює відповідність структуритазмісту тексту; аргументує вибір лексико-стилістичних засобів; здатний/здатна
	уточнює власний текст та виправлення помилок, навіть після допомоги вчителя; має труднощі з розпізнаванням тексту.	має труднощі з пошуком лексико-стилістичних засобів для вираження задуму тексту; використовує частовживану лексику.	виправити помилки (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, використовує різноманітні лексико-стилістичні засоби під час створення текстів різних типів і жанрів.	самостійно аналізувати власний текст та його коригувати та уточнювати (за потреби); проявляє фантазію, спирається на власний досвід, експериментує з мовними засобами під час створення текстів різних типів і жанрів, надаючи їм індивідуальний хрис.

		<p>Створює та презентує медіатексти за зразком; має труднощі із використання інструкції, навіть за умов деталізованого пояснення учителя; не завжди встановлює відповідність засобів до мети медіатексту; відчуває труднощі із внесенням коректних уточнень власний медіатекст та виправлення помилок, навіть після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту.</p>	<p>Створює та презентує медіатексти за інструкцією або планом, наданим вчителем; діє за інструкцією щодо створення медіатексту, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; пояснює засоби створення медіатексту з допомогою вчителя; здатний/здатна вести коректні уточнення власний медіатекст та виправити помилки після допомоги вчителя; формально здійснює презентацію медіатексту, ситуативно реагує на коментарі під час презентації.</p>	<p>Планує спільно з учителем роботу щодо створення презентації медіатекстів; діє за створеним планом; створює і презентує медіатекст з незначною допомогою вчителя; пояснює засоби створення медіатексту, відповідно до його мети; наводить окремі приклади щодо добору засобів; здатний/здатна самостійно внести уточнення власний медіатекст та виправити помилки (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації; не відхиляється від теми.</p>	<p>Самостійно планує роботу щодо створення презентації медіатекстів та діє за цим планом; самостійно створює та презентує медіатекст під опосередкованим керівництвом учителя; аналізує засоби оцінює відповідність форми та змісту медіатексту; аргументує вибір засобів; здатний/здатна самостійно аналізувати власний медіатекст та його коригувати (за потреби); підтримує обговорення власного медіатексту під час презентації, не відхиляється від теми; відстоює власну позицію під час дискусії.</p>
--	--	---	---	---	--

<p>Взаємодіє письмово в онлайн просторі</p>	<p>Створює короткі дописи зааналогією; невикористовує інструкцію, надану вчителем; нерозуміє специфіки онлайн спілкування, незнає правил нетикету; утруднюється із уточненням власного допису, навіть після допомогивчителя; учень/учениця уникає обговорення власного допису.</p>	<p>Створює короткі дописи для захищених ресурсів за інструкцією або планом, наданими вчителем, у разі труднощів просить допомогивчителя; співвідносить творений короткий допис із інструкцією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; уточнює владний допис після допомогивчителя; формально реагує на коментарі, ставлячи візуальні позначки.</p>	<p>Створює дописи на основі розробленого пілньо з учителем плану; самостійно створює короткі дописи для захищених ресурсів з незначною допомогою вчителя; аналізує ситуацію спілкування, користується правилами нетикету та нормами літературної мови; добирає окремі засоби візуалізації (шрифти, емотикони, емодзі, світлинитощо); уточнює власний допис на основі зауважень та пропозицій, зроблених у коментарях під дописом;</p>	<p>Створює дописи на основі самостійно розробленого плану, з урахуванням ситуації спілкування; самостійно створює короткі дописи для захищених ресурсів; аналізує ситуацію спілкування, користується правилами нетикету та нормами літературної мови; аргументує вибір засобів візуалізації (шрифти, емотикони, емодзі, світлинитощо); уточнює власний допис за потреби; допомагає іншим удосконалити свої</p>
			<p>підтримує обговорення власного допису, не відхиляються в коментарях від теми.</p>	<p>дописи; підтримує обговорення власного допису, не відхиляється від теми; відстоює власні</p>

					ну позицію;запо треби додаєв коментарях потрібнуінфо рмацію.
Знаходи ти виправля є орфогра фічні помилки	Робитьситуації вні виправлення,м оже правильнийза пис виправлятин а неправильни й; несприймаєпо яснень вчителящодо пошукупоми лок; недаєпояс нень зроблени м виправля нням; маєтрудн ощізі пошуком неправильних записів, навітьпіслядо помоги вчителя; відчуваєстру днощізі розпізнанн ям правильної неправиль но написанихс лів.	Визначаєокремі найбільш уживані орфограми; визначаєпомил ки, уразі труднощів звертаєтьсядо вчителязадопо могою; пояснюєорфог раму, відтворюючип равило, післяпідказоку чителя; здатний/здатназ робити виправлення орфографічнихп омилоч післядопомогив чителя; розпізнаєнаявн ість орфограмиусл ові, але для їївиправлення потребуєдопо моги вчителя.	Визначає усінаявні орфографічніпом илки, але піддаєсумніву правильність і завершеністьсвоєї роботи; самостійно виконуєроботу з незначноюдопо могою вчителя; моженадатипояс нення власноговибору написанняслів, аргументує, наводячи окреміприкладі; здатний/здатнавн ести уточнення,випра вити помилкив письмовій роботісамостійн о, звертаючисьдо орфографічногосл овника або іншихдовідників уточнюєхідсвої х міркуваньщодопе ревірки орфограмувчите ля.	Визначає усінаявні орфографічніп омилки; учень/учениц ядіє самостійно; учень/учениц яможе надатипоясне ння власноговибо ру написанняслі в, аргументує, наводячи прикладі; здатний/здатн адо самостійногоа налізу письмовоїроб оти,її коригуваннят а уточнення; здатний/здатн а надаватидопо могу іншим щодо визначенняор фограм.	

<p><i>Аналізує та редагує власне письмове висловлювання</i></p>	<p>Здійснює ситуативне редагування тексту, може правильний записи правлятина неправильний; невикористовує надану вчителем інструкцію щодо редагування тексту; нерозуміє завдань редагування тексту; має труднощі з удосконаленням тексту, навіть після допомогивчителя; відчуває труднощі з розпізнаванням елементів тексту, що потребують редагування.</p>	<p>Здійснює часткове редагування тексту за інструкцією; здійснює редагування тексту за планом (інструкцією), що надав учитель; співвідносить висісені правки з планом/інструкцією; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного після допомогивчителя; розпізнає елементи тексту, які потребують редагування, але має труднощі з прийняттям рішення.</p>	<p>Здійснює відповідне редагування тексту за наданою інструкцією з незначною допомогою учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує окремі уточнення в тексті; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного, користуючись словниками та іншими відповідниками; учень/учениця розпізнає елементи тексту, що потребують редагування, але сумніваються в окремих рішеннях.</p>	<p>Демонструє вміння здійснювати редагування тексту з огляду на ситуацію; самостійно здійснює редагування тексту під опосередкуванням керівництвом учителя; аналізує текст відповідно до мети спілкування, аргументує потребу уточнення тексту; удосконалює текст відповідно до мети спілкування, перевіряє грамотність написаного; учень/учениця може надати допомогу іншим у зв'язуванні мети тексту, його відповідності до неї та грамотності.</p>
---	---	--	---	---

<p><i>Дослід же ння індивідуального мовлення, використанням анням ови для</i></p>	<p>Досліджує властивості індивідуальне мовлення</p>	<p>Відтворює лексичне значення слів та фразеологізмів за тлумачним словником з допомогою вчителя; припускається помилок під час</p>	<p>Тлумачить лексичне значення відомих слів та фразеологізмів, на основі інформації отриманої з словника, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; знає старозначення</p>	<p>Тлумачить лексичне значення слова, фразеологізму; самостійно тлумачить значення слів з урахуванням контексту, будови слова значною допомогою вчителя;</p>	<p>Тлумачить лексичне значення слів, фразеологізмів; самостійно тлумачить значення слів з урахуванням контексту, будови слова</p>
<p><i>власної мовної творчості, спостереження за мовними явищами, їх аналіз</i></p>		<p>відтворення значення загальноживаних слів та фразеологізмів; незавжди розуміє лексичне значення слова, фразеологізму, наданого у словнику; має труднощі з розпізнанням лексичного значення слова та опису функцій, зовнішніх ознак того, що називається словом.</p>	<p>загальноживаних слів та фразеологізмів; визначає лексичне значення слова, фразеологізму за словниками; розпізнає відома та невідомі лексичним значенням слова.</p>	<p>аналізує значення слів, фразеологізму з урахуванням контексту, будови слова; аргументує окремими прикладами власні відповіді, судження; перевіряє власне розуміння значення слова або фразеологізму за словниками, уточнює його (за потреби); пропонує кілька варіантів значення слова, фразеологізму, орієнтуючись на власний активний словник (у разі обмеженості контексту або труднощів у визначенні будови слова).</p>	<p>аналізує значення слів з урахуванням контексту, будови слова; класифікує, узагальнює; встановлює причинно-наслідкові зв'язки; аргументує прикладами власні відповіді, судження; перевіряє власне розуміння значення слова, фразеологізму за словниками, уточнює його (за потреби); прогнозує, пропонує кілька варіантів значення слова або фразеологізму, орієнтуючись на власний активний та пасивний словник (у разі обмеженості контексту або труднощів у визначенні будови слова).</p>

		<p>Створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за умови наявності шаблону; з допомогою вчителя створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за шаблоном; потребує детального пояснення; припускається помилок під час створення простої мовної гри за шаблоном; незавжди самостійно визначає помилки, навіть після допомоги вчителя; відчуває труднощі з розумінням суті мовної гри.</p>	<p>Створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за аналогією; створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси за аналогією, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; відтворює прийом створення простої мовної гри; здатний/здатна зробити уточнення власній роботі після допомоги вчителя; відчуває труднощі з добром відповідного мовного матеріалу для створення гри; використовує часті слова в лексику.</p>	<p>Експериментує зі звуками, словами, фразами з метою створення мовних ігор; самостійно створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси з незначною допомогою вчителя; створює мовну гру, застосовуючи раніше вивчені прийоми; здатний/здатна внести уточнення, виправити помилку у продукті власної творчості (за потреби); проявляє фантазію, пропонує декілька однотипних варіантів, спирається на власний досвід під час створення мовних ігор.</p>	<p>Експериментує зі звуками, словами, фразами з метою створення мовних ігор; самостійно створює прості мовні ігри, кросворди, ребуси під опосередкованим керівництвом вчителя; аналізує, класифікує, узагальнює; створює мовну гру; здатний/здатна до самостійного аналізу продукту власної творчості, його коригування та уточнення (за потреби); проявляє фантазію, пропонує декілька різнопланових варіантів, спирається на власний досвід під час створення мовних ігор.</p>
--	--	---	--	--	--

Особливості оцінювання результатів навчання учнів з навчального предмета "Математика"

Діагностичні роботи з математики проводяться наприкінці вивчення кожної теми. Перевагу варто надавати письмовій формі робіт, хоча з деяких тем може бути застосовано усну форму.

Зміст завдань для діагностичних робіт з математики має розроблятися з урахуванням компетентнісного підходу. Такі завдання спрямовані на перевірку володіння учнями:

- математичною грамотністю,
- уміння здійснювати системну математичну діяльність,
- уміння застосовувати математику у конкретних життєвих ситуаціях.

Завдання може мати вигляд кейса (практичної або текстової ситуації), комплексне розв'язання якого передбачатиме виконання конкретних математичних дій: обчислення усно чи письмово, розв'язання простих рівнянь, формулювання логічних висновків з математичних припущень, виконання простих математичних операцій у символній формі, складання маршрутів реальних чи віртуальних подорожей, зчитування математичної інформації з таблиць, діаграм, графіків, схем, аналіз даних тощо).

Оцінювання відбувається за кожним з умінь, які перевіряються у діагностичній роботі.

Критерії оцінювання учнів 4 класів з навчальних предметів математичної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання					
Загальні результати навчання	Результат навчання у свідцтві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Дослідження ситуації і виокремлення проблем, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів</i>	Застосовує математик у для розв'язання життєвих ситуацій	Читає і осмислює різні за обсягом та складністю фрагменти текстів математичного змісту з метою створення відповідної математичної моделі для розв'язання життєвої ситуації.	Представляє отриманий результат розв'язання проблемної ситуації у вигляді графіків, таблиць, діаграм, рисунків, рівнянь тощо.	Вибудовує план дій (стратегії) з використання математики для розв'язування проблемних ситуацій, що виникають у житті.	Пояснює/обґрунтовує/аргументує сформульоване припущення.
<i>Моделювання процесів і ситуацій, розроблення стратегій (планів) дій для розв'язання різноманітних задач</i>	Розв'язує задачі з використанням різних стратегій	Читає й осмислює висловлювання, запитання, завдання, об'єкти або їх зображення для подальшого формування математичної моделі розв'язання	Розуміє зв'язок між контекстом проблемної ситуації й представленням її математичного розв'язання.	Використовує відповідні символи, формули, діаграми і стандартні моделі для розв'язування життєвої ситуації зручним	Пояснює/обґрунтовує/аргументує обраний спосіб розв'язання життєвої ситуації, висновку чи узагальнення.

		життєвої ситуації.		для себе способом.	
<i>Критичне оцінювання даних, процесу та результату розв'язання навчальних і практичних задач</i>	Аналізує дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних задач, критично їх оцінює	Визначає необхідні дані для розв'язання життєвої ситуації, робить можливі припущення/прогнози.	Розрізняє початкові дані та шукані результати, необхідні для розв'язання проблемної ситуації.	Досліджує різні способи розв'язання проблемної ситуації, визначає найбільш раціональний, робить узагальнення за результатами виконаної роботи.	Обґрунтовує/аргументує/оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації; здійснює перевірку правильності розв'язання проблемної ситуації, виявляє та виправляє помилки самостійно або з допомогою вчителя.
<i>Застосування досвіду математичної діяльності для пізнання навколишнього світу</i>	Класифікує, порівнює, узагальнює об'єкти	Знає, що існують різні математичні інструменти, що можуть допомогти під час розв'язування проблемної ситуації.	Наводить приклади математичних об'єктів, порівнює, узагальнює і класифікує їх за спільними ознаками.	Використовує різні форми представлення математичних об'єктів.	Пояснює/обґрунтовує/аргументує задане або сформульоване представлення життєвої ситуації.
	Встановлює кількість об'єктів, позначає результат лічби числом, порівнює числа	Знає необхідні математичні символи для позначення, порівняння та упорядкування результатів лічби об'єктів.	Порівнює числа в зазначених межах та упорядковує їх.	Використовує відповідні математичні символи для представлення життєвої ситуації.	Робить необхідні узагальнення, опираючись на дії з доволі великою кількістю об'єктів.
	Здійснює обчислення усно та письмово	Повідомляє результат усних обчислень.	Розуміє й використовує відомі способи обчислень із застосуванням правил та алгоритмів.	Виконує базові арифметичні операції із використанням невеликих або зручних для оперування чисел.	Пояснює/обґрунтовує/аргументує результати розв'язання життєвих ситуацій в усній та письмовій формах.
	Орієнтується на площині та в просторі	Обирає маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.	Пояснює вибір заданого маршруту пересування.	Представляє в математичній формі життєву ситуацію з орієнтації на площині і в просторі.	Самостійно планує маршрут пересування зі зрозумілої для себе математичної позиції.

<i>Розпізнає геометричні фігури</i>	Знає про різні математичні інструменти, що можуть допомогти при виконанні завдання.	Шукає серед заданих зображень такі фігури складної конфігурації, у яких можна розпізнати відомі геометричні фігури.	Використовує відомі математичні інструменти для розпізнавання найоміх геометричних фігур чи їх зображень у фігурах складної конфігурації.	Пояснює/обгрунтовує/аргументує обраний спосіб математичного розв'язання поставленої проблеми.
<i>Будує геометричні фігури, конструює</i>	Знає, як створити з геометричних фігур обрану конструкцію, дотримуючись інструкції.	Вміє пояснити процес створення обраної чи заданої конструкції з відомих геометричних фігур.	Відображає зв'язки між різними частинами конструкції у побудованих фігурах самостійно або завдяки інформації, отриманої з інструкції.	Перевіряє та визначає, чи відповідає сконструйована фігура вимогам завдання.
<i>Вимірює величини</i>	Виділяє у проблемній ситуації відомі величини, якими потрібно оперувати при виконанні відповідних арифметичних операцій.	Розробляє план дій для математичного розв'язання проблемної ситуації.	Виконує математичні обчислення найбільш зручним для себе способом.	Оцінює обраний спосіб розв'язання проблемної ситуації, робить відповідні висновки.
<i>Працює з таблицями, схемами, графіками, діаграмами</i>	Зчитує дані з таблиць, схем, графіків, діаграм.	Представляє дані за допомогою таблиць, схем, графіків та діаграм.	Використовує інформацію, яка представлена в різних формах, для розв'язання проблемних ситуацій.	Досліджує можливі способи розв'язування проблемної ситуації, представлені в різних формах та вибирає оптимальний.

Особливості оцінювання результатів навчання учнів з інтегрованого курсу "Я досліджую світ"

Для оцінювання результатів навчання учнів з інтегрованого курсу "Я досліджую світ" проводяться комплексні діагностичні роботи наприкінці кожної теми, враховується сформованість елементарних умінь та навичок до спостереження, опису, дослідження, експерименту,

Найкращим форматом діагностичної роботи курсу "Я досліджую світ" є кейс (ситуація, текст), до якого пропонуються завдання, пов'язані з результатами з усіх освітніх галузей, що охоплює цей курс (обсяг інтегрованого курсу визначається освітньою програмою та відповідним навчальним планом).

Індикаторами оцінювання слугують конкретні результати навчання учнів, визначені відповідною навчальною програмою.

Діагностика навчальних досягнень з таких освітніх галузей як технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична може відбуватися у складі комплексних робіт із використанням компетентнісних завдань у межах інтегрованого курсу "Я досліджую світ". Проведення окремих діагностичних робіт з цих освітніх галузей не передбачено. Оцінювання відбувається за кожним з умінь, які перевіряються у діагностичній роботі. Бланки зберігаються в учнівському портфолію та враховуються під час семестрового та річного оцінювання.

Критерії оцінювання учнів 4 класів з природничої освітньої галузі

Загальні результати навчання	Результат навчання у свідомості досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Відкриття світу природи, набуття досвіду її дослідження, пошук відповідей на запитання, спостереження за навколишнім світом, експериментування та створення навчальних моделей, вияв допитливості та отримання радості від пізнання природи</i>	Спостерігає за навколишнім світом, експериментує, моделює	Виконує спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами в супроводі вчителя, розпізнає навчальні моделі.	Розуміє мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем; виконує дії щодо спостереження за запропонованими природними явищами та об'єктами за наданим алгоритмом, проводить нескладні досліди з допомогою дорослого; використовує навчальні моделі.	Розуміє та пояснює мету спостереження/дослідження, поставлену вчителем, передбачає можливі результати спостережень/досліджень; виконує спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами за загальним планом, проводить нескладні дослідження, створює навчальні моделі.	Визначає мету спостережень/досліджень; визначає послідовність кроків під час спостереження/експерименту; обирає необхідні умови проведення дослідження; проводить спостереження за обраними або запропонованими природними явищами та об'єктами, проводить дослідження, створює навчальні моделі для дослідження явищ або об'єктів.
		Встановлює зв'язки між об'єктами і явищами природи з допомогою вчителя.	Розуміє зв'язки між об'єктами і явищами природи після пояснення.	Робить висновки із спостережень та досліджень у супроводі вчителя щодо зв'язків між об'єктами і	Встановлює зв'язки між об'єктами і явищами природи; робить висновки із спостережень та досліджень разом

				явищами природи.	з учителем або самостійно.
		Іноді виявляє та розуміє власні помилки у процесі проведення спостереження/дослідження, після допомоги вчителя.	Вносить коректні уточнення у хід проведення спостереження/дослідження, виправляє помилки після допомоги вчителя.	Вносить уточнення, виправляє помилки у процесі проведення спостереження/дослідження самостійно.	Визначає фактори успіху, аналізує помилки, що виникають під час дослідження, змінює умови чи послідовність дій під час дослідження.
<i>Опрацювання та систематизація інформації природничого змісту, отриманої з доступних джерел, та представлення її в різних формах</i>	<i>Розуміє, аналізує, узагальнює, інформацією природничого змісту</i>	Відтворює готову інформацію про навколишній світ, лише з допомогою вчителя знаходить потрібну інформацію за допомогою технічних приладів і пристроїв; не виявляє бажання та ініціативи до пошуку інформації про навколишній світ.	Здійснює з допомогою вчителя пошук інформації про навколишній світ, зокрема, за допомогою технічних приладів і пристроїв; виявляє ініціативу в пошуку інформації про навколишній світ, що викликає особистий інтерес.	Знаходить, використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу в пізнавальній діяльності, самостійно здобуває особисто значущу інформацію про навколишній світ.	Знаходить, систематизує (згідно з планом) інформацію про навколишній світ; використовує технічні прилади і пристрої для пошуку інформації; виявляє потребу у здобутті нових знань про навколишній світ, оволодінні новими знаннями та уміннями.
		Розуміє інформацію, представлену в різних формах: у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Розуміє та відтворює інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Представляє інформацію у вигляді малюнка, схеми, графіка, тексту, презентації тощо.	Перетворює інформацію в іншу форму (текст на схему, графік, презентацію тощо і навпаки).
<i>Усвідомлення розмаїття природи, взаємозв'язків її об'єктів та явищ, пояснення ролі природничих наук і техніки в житті людини, відповідальна поведінка у природі</i>	<i>Розуміє взаємозв'язки між об'єктами і та явищами природи</i>	Розуміє взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу на конкретних прикладах.	Пояснює взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу на конкретних прикладах.	Встановлює взаємозв'язки між об'єктами живої і неживої природи, діяльністю людини і станом навколишнього світу, наводить приклади.	Діє в навколишньому світі з урахуванням взаємозв'язків між об'єктами живої і неживої природи; встановлює зв'язки між діяльністю людини і станом навколишнього світу.
		Називає приклади винаходів у повсякденному житті, збереження навколишнього світу.	Розуміє значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Пояснює значущість винаходів у повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.	Критично оцінює винаходи з точки зору їх значущості в повсякденному житті, збереженні навколишнього світу.
		Іноді дотримується	Дотримується правил поведінки	Складає з допомогою	Складає правила поведінки в

		правил поведінки в навколишньому світі.	в навколишньому світі.	вчителя правила поведінки в навколишньому світі й дотримується їх.	навколишньому світі й дотримується їх.
<i>Критичне оцінювання фактів, поєднання нового досвіду з набутим раніше і його творче використання для розв'язання проблем природничого характеру</i>	<i>Розв'язує проблемні завдання та ситуації природничого характеру</i>	Ситуативно розпізнає проблемну ситуацію в навколишньому світі, яка потребує дослідження.	Розпізнає в навколишньому світі проблемну ситуацію, яка потребує дослідження, але не може сформулювати гіпотезу, не завжди може визначити шляхи розв'язання проблемної ситуації.	Складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації в навколишньому світі, яка потребує дослідження, висуває гіпотези, розв'язує проблемні ситуації у співпраці з учителем.	Обґрунтовує способи розв'язання проблем та ситуацій в навколишньому світі, використовуючи набуті знання, власний досвід; висуває гіпотези, розв'язує дослідницькі завдання.

Критерії оцінювання учнів 4 класів з соціальної та здоров'я збережувальної освітньої галузі

Загальні результати навчання	Результат навчання у свідочстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Турбота про особисте здоров'я і безпеку, реагування на діяльність, яка становить загрозу для власного життя, здоров'я, добробуту та інших осіб</i>	Турбується про здоров'я, безпеку та добробут	Розпізнає з деяким утрудненням ситуації, які несуть ризик для життя та здоров'я. Разом із дорослим описує поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Відтворює модель поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідому поведінку, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я або зменшує їх.	Демонструє свідомий вибір способу поведінки, яка запобігає ризикам для життя та здоров'я в нових нестандартних ситуаціях або зменшує їх.
<i>Визначення альтернатив, прогнозування наслідків, ухвалення рішень з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб</i>	Приймає рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб	Описує ситуації з проявами неповаги, приниження та тиску, проте відчуває труднощі з розпізнанням проблеми.	Розпізнає ситуації з проявами неповаги, приниження та тиску, проте відчуває труднощі з визначенням шляхів їх розв'язання.	Аналізує ситуації з проявами неповаги, приниження та тиску, висловлює власні думки, наводить окремі приклади.	Самостійно або з допомогою дорослих залежно від ризику протидіє проявам тиску, неповаги та приниження щодо себе та інших осіб.
		Розпізнає прояви справедливості, чесності, відповідальності, проте відчуває труднощі з описом такої поведінки, з наведенням прикладів.	Описує, як поводитися етично, демонструючи сумлінність, справедливість, чесність.	Наводить приклади дій, що можуть захистити від ситуацій, де потрібно надавати допомогу; демонструє сумлінність, справедливість, чесність у стандартних ситуаціях.	Моделює надання допомоги собі та іншим у разі потреби, спираючись на набуті знання, власний досвід; поводить етично, демонструючи свідомий вибір способу дії на користь сумлінності, справедливості, чесності в нових ситуаціях, аналізує власні вчинки з позиції їхньої добродійності.

		Розпізнає ознаки безпечної та небезпечної ситуації. Розуміє, що кожне рішення має наслідки.	Пояснює, але з деякими неточностями, що робити в небезпечних ситуаціях вдома, у школі та навколишньому у світі. Пояснює наслідки своїх рішень. З допомогою вчителя пропонує шляхи вирішення проблемних ситуацій.	Пояснює та зіставляє ознаки безпечної та небезпечної ситуації. Розрізняє ситуації, у яких потребує допомоги інших, від тих, у яких можна зарадити власними силами, і відповідно діє; визначає, до кого і як звернутися за допомогою; самостійно обмірковує наслідки своїх дій.	Моделює доцільну поведінку в небезпечних ситуаціях; розрізняє ресурси, які можна використати у разі небезпеки; прогнозує можливі наслідки своїх дій (рішень) для себе та інших осіб.
		Описує, як діяти в повсякденних ситуаціях без загрози для здоров'я, безпеки та добробуту; відчуває труднощі з поясненням, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях.	Описує (за зразком), як діяти в повсякденних ситуаціях з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; пояснює, від чого залежить безпека вдома, у школі, громадських місцях; разом з учителем моделює різні проблемні ситуації та шляхи їх вирішення.	Розв'язує проблемну ситуацію з користю для здоров'я, безпеки та добробуту; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, громадських місцях.	Аналізує, класифікую та узагальнює знання та уміння щодо ситуацій, які несуть користь для здоров'я, добробуту та безпеки; дотримується правил безпечної поведінки у школі, вдома, у громадських місцях; ділиться досвідом з іншими людьми.
<i>Аргументовани й вибір на користь здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків та ризиків</i>	Обирає здоровий спосіб життя	Описує зовнішні зміни у власному тілі, пов'язані з дорослішанням;	Пояснює зміни у своєму тілі залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя.	Аналізує зміни у своєму тілі та зовнішньому вигляді залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя, припускає наслідки таких змін	Прогнозує зміни у своєму тілі та зовнішньому вигляді залежно від фізичного стану, настрою, виду діяльності, способу життя;
		Відчуває труднощі у визначенні корисних та	Визначає продукти та послуги, придатні для ведення	Обґрунтовує свій вибір щодо здорової поведінки,	Самостійно наводить приклади дій, що можуть захистити в

		шкідливих звичок.	здорового способу життя.	наводить окремі приклади.	ситуаціях, які несуть загрозу здоров'ю.
		З допомогою дорослого визначає чинники негативного впливу на здоровий та безпечний спосіб життя.	За алгоритмом пояснює чинники негативного та позитивного впливу на здоровий та безпечний спосіб життя.	Самостійно аналізує позитивний і негативний вплив на вибір здорової та безпечної поведінки.	Прогнозує можливі небезпеки, які можуть спричинити його дії в довкіллі; аналізує власну поведінку для запобігання або зменшення ризику для життя та здоров'я
<i>Підприємливість та етична поведінка для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту</i>	Демонструє підприємливість та етичну поведінку	Відчуває труднощі з визначенням короткострокових та довгострокових цілей.	Ставить короткострокові цілі та планує конкретні дії щодо їх досягнення.	Прогнозує дії, необхідні для досягнення цілей, для задоволення власних потреб та потреб інших, спираючись на власний досвід.	Свідомо окреслює власну мету на конкретний період життя і прогнозує можливі ризики.
		Розпізнає ситуації, коли draжняють, цькують, утискають чи залякують.	Визначає ситуації, коли draжняють, цькують, утискають чи залякують як проблемну ситуацію, пропонує шляхи її розв'язання.	Обґрунтовує свої дії у разі виникнення дискримінаційних та неетичних ситуацій; складає план роботи для розв'язання проблемної ситуації, розв'язує проблемну ситуацію у супроводі вчителя.	Аналізує та пояснює, що робити іншим у ситуаціях, коли тебе draжняють, цькують, утискають чи залякують; аргументує зусилля на шляху до успіху на прикладах відомих людей; аналізує досягнені успіхи та труднощі у виконанні завдань.
		Розуміє вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює вплив природних та матеріальних ресурсів на життя людини.	Пояснює користь для здоров'я та добробуту людини природних та матеріальних ресурсів.	Раціонально використовує наявні природні ресурси повсякденному житті; пропонує рішення щодо економії грошей,

					матеріальних цінностей та природних ресурсів.
		Розпізнає інформацію, корисну для збереження здоров'я.	Знаходить інформацію, корисну для збереження здоров'я, у різних джерелах.	Вирізняє та визначає достовірні джерела інформації, корисної для збереження та підтримання здоров'я. Обґрунтовує вибір джерела.	Аналізує достовірність джерел інформації, корисних для збереження та підтримання здоров'я; критично оцінює вплив реклами на вибір товарів та послуг.

Критерії оцінювання учнів початкової школи з громадянської та історичної освітньої галузі

Загальні результати навчання	Результат навчання усвідомлених досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
Встановлення зв'язків між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснення значення пам'ятних дат (подій) громадян України	Встановлено зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами в часі	Визначає послідовність подій, іноді з допомогою вчителя; не завжди застосовує співвіднесення одиниць вимірювання часу для вирішення проблемних ситуацій.	Визначає послідовність подій, користуючись алгоритмом, наданим учителем; розпізнає проблемну ситуацію, а не може розв'язати, застосовуючи співвіднесення між одиницями вимірювання часу.	Визначає послідовність подій самостійно; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій у співпраці з учителем.	Визначає послідовність подій, їх тривалість та віддаленість від сьогодення; встановлює зв'язки залежності між подіями; застосовує співвіднесення між одиницями вимірювання часу під час розв'язання проблемних ситуацій, дослідницьких та творчих навчальних завдань.
		Називає окремих представників поколінь у своїй родині; з допомогою вчителя розкриває зв'язки між теперішніми та попередніми поколіннями в родині.	Розповідає про життя попередніх поколінь у своїй родині, почасти порушуючи хронологічну послідовність; розкриває зв'язки між теперішніми та попередніми поколіннями, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	Висловлює хронологічні послідовності власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині; розкриває зв'язки між теперішніми та попередніми поколіннями, обґрунтовуючи окремими прикладами життя; визначає спільне та відмінне в житті теперішніх поколінь із попередніми.	Вільно висловлює власні думки про життя попередніх поколінь у своїй родині, аргументує прикладами власні відповіді; користується більшою кількістю джерел інформації; пов'язує зміни в житті теперішніх і попередніх поколінь, відомих у своїй родині, із загальним історичним контекстом, спираючись на матеріали підручника.
		Називає 1-2 пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України; 1-2 важливі для українців події, які вивчалися; впізнає пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України на фото та історичні події записом, іноді з допомогою вчителя.	Називає 3-5 пам'яток культури та історичних пам'яток рідної місцевості/України, які вивчалися; розповідає 2-3 реченнями про важливі для українців події на основі матеріалів підручника.	Висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України, важливі для українців події, які вивчалися; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника; ставить питання на усвідомлення впливу важливих для громадян України подій на сучасність.	Вільно висловлює власні думки про пам'ятки культури та історичні пам'ятки рідної місцевості/України, важливі для українців події, виявляє особисту позицію щодо них; формулює висновки, спираючись на матеріали підручника та додаткових джерел; ставить питання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між історичними подіями та сучасністю.
Орієнтація у	Орієнтується у	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального	Розрізняє відомі об'єкти знайомого соціального	Розрізняє відомі об'єкти знайомого

знайомому соціальному середовищі, долучення до його розвитку, пояснення впливу природи діяльності людей на нього	знайомому соціальному середовищі, долучається до його розвитку	середовищата орієнтується в місцевості, у якій проживає, іноді з допомогою вчителя; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, проте не завжди може пояснити, чому ці місця важливі.	середовищата орієнтується в місцевості, у якій проживає, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; користуючись алгоритмом наданим учителем, укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, може пояснити, чому ці місця важливі.	середовищата орієнтується в місцевості; у співпраці з учителем укладає маршрути прогулянок/подорожей/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, висловлює власні думки про їхню важливість, наводить окремі приклади на їх підтвердження.	соціального середовищата орієнтується в місцевості; ініціює, за підтримки вчителя, прогулянки/подорожі/екскурсії у межах свого населеного пункту та його околиць, зокрема місцями пам'яті, за самостійно укладеним маршрутом.
		Наводить приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, надає в підручнику, не завжди розпізнає приклади поведінки, приязної/шкідливої до/для довкілля.	Підбирає приклади, які пояснюють взаємозалежність людини і природи, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою розпізнає приклади поведінки, приязної/шкідливої до/для довкілля, не завжди визначає її наслідки.	Висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, наводить окремі приклади на їх підтвердження; розпізнає приклади поведінки, приязної/шкідливої до/для довкілля, визначає її наслідки, виявляє особисту позицію щодо них.	Вільно висловлює власні думки про взаємозалежність людини і природи, аргументує прикладами власні відповіді; оцінює вплив діяльності людини на довкілля у своїй місцевості, Україні з різних поглядів.
		Пояснює правила поведінки в публічних місцях, не завжди розпізнає випадки їх порушення.	Дотримується правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях як проблемну ситуацію, може пояснити, як потрібно діяти (залучаючи дорослих) у відповідних ситуаціях.	Обґрунтовує необхідність дотримання правил поведінки в публічних місцях; ідентифікує випадки порушення правил поведінки в публічних місцях, пропонує різні способи протидії (із залученням дорослих); бере участь в обговоренні правил поведінки в публічних місцях.	Аналізує та оцінює відповідність поведінки (людей/персонажів) у публічних місцях встановленим правилам; висуває гіпотези про можливість удосконалення раніше встановлених правил поведінки в публічних місцях та ініціює, за потреби, зміни.
Робота з різними джерелами соціальної та історичної інформації, аналіз змісту джерел, їх критична оцінка	Розуміє, аналізує, узагальнює різні джерела соціальної та історичної інформації	Здійснює пошук інформації про минуле і сучасне у джерелах, наданих учителем; не може дібрати джерела інформації відповідно до власних зацікавлень.	Здійснює пошук потрібної інформації про минуле і сучасне у супроводі вчителя; добирає джерела інформації відповідно до власних зацікавлень, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	Здійснює пошук потрібної інформації про минуле і сучасне у співпраці з учителем; самостійно добирає джерела інформації відповідно до власних зацікавлень.	Самостійно шукає інформацію про минуле і сучасне, використовуючи знайомі методи та ресурси; допомагає однокласникам добирати джерела інформації.
		Виокремлює в тексті події, персонажі, поняття іноді з допомогою вчителя, проте не завжди встановлює причинно-	Виокремлює в тексті окремі події, персонажі, поняття, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; формулює	Виокремлює в тексті окремі події, персонажі, поняття самостійно; формулює запитання про людей, минулі чи теперішні події з метою	Аналізує, класифікує, узагальнює описані в тексті події, персонажі, поняття, виявляє особисту позицію щодо них;

		наслідків зв'язків між ними.	переважно уточнювальні запитання про людей, минулі чи теперішні події.	з'ясування їхньої сутності.	формулює запитання на розкриття причинно-наслідкових зв'язків між людьми, минулими чи теперішніми подіями.
		Епізодично розмірковує над достовірністю особисто значущої інформації; шукає в підручнику інформацію, яка спростовує або підтверджує сумніви.	Розмірковує над достовірністю особисто значущої інформації; шукає підтвердження її достовірності в додаткових джерелах.	Розмірковує над достовірністю будь-якої інформації, яку отримує з різних джерел; завжди шукає підтвердження достовірності особисто значущої інформації; може пояснити ймовірні наслідки поширення неправдивої інформації.	Визначає розбіжності, відмінності або невідповідності в матеріалах, що підлягають аналізу; підтвердивши свою версію, ставить запитання на розкриття мотивів, намірів та задумів людей, які поширюють неправдиву інформацію.
Узагальнення інформації з різних джерел, розповідь про минуле і сучасне	Розповідає про минуле і сучасне	Користується лише інформацією, поданою в підручнику; з допомогою вчителя визначає важливі менш важливі відомості, порівнюючи відомі історичні події та діяльність історичних діячів з наданим планом; допускається помилка, як і не завжди виявляє старозуміє, навіть після допомоги вчителя.	Збирає інформацію на тему, яка цікавить, у супроводі вчителя; визначає важливі менш важливі відомості, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою; порівнює відомі історичні події та діяльність історичних діячів з наданим планом; допускається помилка, як і виправляє після допомоги вчителя.	Збирає інформацію на тему, яка цікавить, у співпраці з учителем; визначає важливі менш важливі відомості самостійно; порівнює відомі історичні події та діяльність історичних діячів з наданим планом; виправляє помилки в роботі самостійно.	Збирає самостійно інформацію на тему, яка цікавить; визначає важливі і менш важливі відомості самостійно і обґрунтовує; порівнює відомі історичні події та діяльність історичних діячів з наданим планом або самостійно; аналізує власні роботи, вносить зміни (за потреби).
		Не може дібрати способів вираження уявлень про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей.	Намагається використовувати різні способи вираження уявлень про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей (розповідає, використовує засоби мистецтва тощо).	Зрозуміло презентує свої уявлення про відомі історичні події, пам'ятки культури, видатних людей різними способами (розповідає, використовує засоби мистецтва тощо).	Ініціює, за підтримки вчителя/бере активну участь у проведенні виставки учнівських малюнків, інсценізації історичних подій для вираження свого ставлення і ставлення однокласників до відомих історичних подій, пам'яток культури, видатних людей.
Представлення аргументованих суджень про відомі історичні факти історії та осіб, а також про події суспільного життя	Висловлюється щодо відомих фактів історії та осіб, а також про події суспільного життя	Називає пам'ятки культури рідної місцевості, як і вважає важливими; наводить окремі приклади корисних справ для спільноти, які подані в підручнику.	Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість; наводить приклади корисних справ для спільноти з підручника.	Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість; епізодично використовує факти для підтвердження своїх думок; наводить приклади зроблених корисних справ для спільноти зі свого життя.	Описує пам'ятки культури рідної місцевості, пояснює їх важливість; використовує факти для підтвердження своїх думок; наводить приклади корисних справ для спільноти, які можна зробити майбутньому.

суспільного життя					
Усвідомлення почуття власної гідності, діяльність з урахування мвласних прав і свобод, повага до прав і гідності інших осіб, протидія дискримінації та нерівному ставленню до особистості	Поважає права і свободи своєї та інших людей	Описує свої риси характеру, моральні якості з допомогою вчителя; розповідає про свої мрії, однак має нечіткі уявлення про те, які їх здійснити.	Визначає свої риси характеру, моральні якості самостійно; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, у разі труднощів звертається до вчителя за допомогою.	Пояснює, як його/її риси характеру, моральні якості впливають на поведінку в різноманітних ситуаціях; розповідає про свої мрії, планує дії, які приведуть до їх досягнення, та визначає необхідні ресурси.	Критично оцінює як інші люди сприймають його/її риси характеру, моральні якості; аналізує, які якості йому/їй потрібні для здійснення своїх мрій; визначає різні варіанти дій, які приведуть до досягнення мрій, та оцінює ризики, пов'язані з їх вибором.
		Називає правдитуїни; розпізнає випадки їхнього порушення; з допомогою вчителя визначає послідовність дій у випадку, коли його чи інших осіб ображають та/або принижують.	Пояснює, чому кожен зобов'язаний поважати правдитуїни; розпізнає випадки їхнього порушення; користуючись алгоритмом, може пояснити, як потрібно діяти, коли їх або інших осіб ображають та/або принижують.	Висловлює власні думки про те, що права необхідні кожній людині для гідного існування, наводить окремі приклади на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі, коли його або інших осіб ображають та/або принижують.	Обґрунтовує необхідність дотримання прав дитини, наводить приклади; пояснює, що потрібно робити іншим дітям у ситуаціях, коли їх ображають та/або принижують.
		Погоджується з тим, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; незавжди розпізнає ситуації некоректного спілкування.	Доприймає споглядів, що важливо приймати кожну людину як неповторну та рівну іншим; незавжди знаходить приклади, щоб проілюструвати важливість рівності між людьми; користуючись алгоритмом пояснює як діяти в ситуації некоректного спілкування.	Висловлює власні думки про важливість прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим, наводить окремі приклади поведінки персонажів та життєвих ситуацій на їх підтвердження; обґрунтовує свої дії у разі некоректного спілкування.	Аргументовано висловлюється щодо важливості прийняття кожної людини як неповторної та рівної іншим; допомагає іншим зрозуміти, як діяти в ситуаціях некоректного спілкування.
Усвідомлення себе громадянином України, аналіз культурно-історичних основ власної ідентичності, визнання цінності культурного розмаїття	Усвідомлює себе як громадянина України	Добирає джерела для створення родинного дерева з допомогою вчителя; називає 2-3 традиції свята у своїй родині.	Добирає джерела для створення родинного дерева в супроводі вчителя; описує традиції і свята у своїй родині, ставить запитання про традиції та свята своїх друзів/однокурсників/земляків; розмірковує над важливістю традицій.	Добирає джерела для створення родинного дерева у співпраці з учителем; описує традиції свята у своїй родині, ставить питання про традиції та свята своїх друзів/однокурсників/земляків, щоб виокремити спільне та відмінне; висловлює думки про важливість традицій, наводить окремі приклади життя своєї родини.	Добирає джерела для створення родинного дерева самостійно; вільно висловлює власні думки про традиції свята у своїй родині, традиції та свята своїх друзів/однокурсників/земляків, пояснює їхню важливість, наводить приклади життя своєї родини.
		Погоджується, що кожен має дотримуватися правилу процесів взаємодії та сумлінно працювати для досягнення спільних цілей;	Доприймає споглядів, що кожен має діяти відповідно до правилу процесів взаємодії та сумлінно працювати для досягнення спільних цілей; виявляє	Переконує однокурсників у важливості дотримання кожним учасником групи правилу процесів взаємодії та сумлінній праці для досягнення	Переконує однокурсників у важливості дотримання кожним учасником групи правилу процесів взаємодії та сумлінній

		вибудовує доброзичливі стосунки з іншими в групі; епізодично виявляє бажання виконувати різні ролі під час роботи у групі.	бажання виконувати різні ролі під час роботи у групі, не може визначати, у яких ролях він/вона працює найкраще; допомагає іншим, якщо просять.	спільних цілей, ілюструє думку окремими прикладами (із власного досвіду, літератури); виконує різні ролі під час роботи у групі; визначає, у яких ролях він/вона у групі працює найкраще; працюючи у групі, допомагає іншим, заохочуючи їх до участі.	працї для досягнення спільних цілей, ілюструє думку прикладами (із власного досвіду, літератури); підтримує та заохочує інших членів групи заради досягнення спільних цілей; знаходить можливості допомогти іншим та переконати їх поділитися необхідними знаннями, досвідом та вміннями для досягнення спільних цілей.
Дотримання принципів демократичного громадянства, активна участь у житті шкільної спільноти, місцевої громади держави	Дотримується принципів демократичного громадянства	Дотримується визначених разом з однокласниками правил та процедури вирішення питань, які стосуються життя класу; не може пояснити, як власний вибір та дії можуть вплинути на інших осіб.	Епізодично обговорює з однокласниками правила та процедури вирішення питань, які стосуються життя класу; розмірковує над можливим впливом власного вибору та дії на інших осіб, підтверджує свої думки прикладами, поданими в підручнику.	Бере активну участь у визначенні правил та процедур вирішення питань, які стосуються життя класу; передбачає наслідки своїх дій, порівнює з наводить окремі приклади з власного досвіду, щоб проілюструвати, як його/її вибір може вплинути на інших осіб.	Обмірковує раніше створені правила та процедури вирішення питань, які стосуються життя класу, та потреби і цілі визначення нових/додаткових правил; аргументує прикладами з власного досвіду, як його/її вибір може вплинути на інших осіб.
		Пояснює, що означає бути громадянином, наводячи приклади, подані в підручнику; називає державні свята України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); знає, що Конституція України - найважливіший документ держави.	Пояснює, що означає бути громадянином, наводячи приклади, подані в підручнику; розуміє значущість державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); пояснює, що Конституція України - найважливіший документ держави; епізодично виявляє бажання знаходити інформацію про інші країни Європи та світу.	Висловлює власні думки про те, що означає бути громадянином України, наводить окремі приклади з життя їх підтвердження; аргументовано оцінює значущість для себе, родини державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); розмірковує над тим, як Конституція України впливає на його/її життя та життя всіх громадян України; стверджує, що всімають дотримуватися законів; усі співпраці з учителем знаходять інформацію про інші країни Європи	Вільно висловлює власні думки про те, що означає бути громадянином України, аргументує прикладами власні відповіді; цікавиться історією походження державних свят України та переконаний/а у важливості їх відзначення (День Незалежності України, День Конституції України, День захисника України, День Соборності України); пояснює, як Конституція України - найважливіший документ держави, впливає на його/її життя та життя всіх громадян України; розмірковує про роль законів у своєму житті, житті інших людей колись і

				та світу, порівнює їх з Україною за заданим планом.	тепер; самостійно знаходить інформацію про інші країни Європи та світу, порівнюючи їх з Україною за заданим планом або самостійно.
		Епізодично обговорює разом із класом бажане майбутнє своєї школи/громади; незавжди розпізнає проблеми своєї школи/громади; епізодично виявляє інтерес до корисних справ для класу, школи.	Обговорює разом із класом бажане майбутнє своєї школи/громади та ідентифікує проблему, яку треба для цього вирішити; незавжди визначає шляхи розв'язання визначеної проблеми своєї школи/громади; епізодично демонструє позитивні емоції під час корисних справ для класу.	Бере активну участь у визначенні разом із класом бажаного майбутнього своєї школи/громади та ідентифікує проблему, яку треба для цього вирішити; шукає причини визначеної проблеми своєї школи/громади, долучається до складання плану щодо її вирішення; бере участь у вирішенні проблеми своєї школи/громади, пояснює цінність волонтерства, наводить окремі приклади підтвердження думок; демонструє позитивні емоції під час корисних справ для класу, школи.	Обґрунтовує способи розв'язання проблем класу, школи, громади, спираючись на набуті знання, власний досвід; бере участь у вирішенні проблеми своєї школи/громади, переконує інших людей у цінності волонтерства, наводить приклади підтвердження своїх думок; ініціює, за підтримки вчителя, проведення корисних справ для класу, школи.

Критерії оцінювання учнів початкової школи з технологічної освітньої галузі

Загальні результати навчання	Результат навчання у свідочстві досягнень	Рівні			
		Початковий	Середній	Достатній	Високий
<i>Втілення творчого задуму в готовий виріб</i>	<i>Втілює творчий задум у готовий виріб</i>	Виконує за зразком технологічні операції з метою виготовлення виробу.	З допомогою дорослих обирає об'єкт праці та планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Спільно із однокласниками обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат; намагається спланувати послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.	Обирає об'єкт праці та прогнозує кінцевий результат власної діяльності; самостійно планує послідовність технологічних операцій під час виготовлення виробу.
		Виконує прості геометричні зображення.	З допомогою дорослих читає геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.	Читає геометричні зображення та аналізує з допомогою однокласників.	Читає та аналізує графічні зображення; виконує прості геометричні зображення та керується ними у процесі роботи.
		Називає матеріали та технології, за допомогою яких виготовлено виріб.	Спільно з дорослими добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Спільно з однокласниками добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.	Самостійно добирає матеріали та технології для виготовлення виробу.
		Знає 2 - 3 технології для оздоблення готових виробів.	З допомогою дорослих конструює та виготовляє виріб з готових елементів.	Спільно із однокласниками моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.	Моделює, конструює та виготовляє виріб з готових елементів; виготовляє та оздоблює виріб відомими технологіями.
			З допомогою дорослих представляє результат колективної роботи.	Спільно із однокласниками представляє результат роботи.	Представляє одержаний результат власної або колективної діяльності та намагається оцінити його.
<i>Турбота про власний побут,</i>	<i>Турбується про власний побут</i>	Називає послідовність	Спільно із дорослими складає план	Планує власні дії у побуті та намагається	Планує та виконує дії у

задоволення власних потреб та потреб тих, хто оточує		дій, які здійснює у побуті.	послідовних дій на день у власному побуті.	дотримуватися плану.	власному побуті.
		Називає найпростіші побутові прилади. Знає правила організації робочого місця.	Із допомогою дорослих використовує найпростіші побутові прилади. Формулює правила безпечної організації робочого місця.	Спільно із однокласниками використовує найпростіші побутові прилади. Організовує робоче місце відповідно до визначених завдань.	Безпечно використовує найпростіші прилади у побуті; самостійно організовує робоче місце відповідно до визначених потреб та завдань.
		Знає правила безпечної роботи із найпростішими інструментами та пристосуваннями .	Знає та намагається застосовувати правила безпечної роботи з інструментами та пристосуваннями .	Спільно із однокласниками використовує інструменти та пристосування із дотриманням безпечних прийомів праці.	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань.
Ефективне використанн я природних матеріалів, турбота про навколишній світ	Ефективно та ощадно використовує є природні матеріали	Називає матеріали для виготовлення виробу.	Називає матеріали та з допомогою дорослих намагається розрахувати їх кількість для виготовлення виробу.	Із допомогою дорослих розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.	З допомогою дорослих або самостійно розраховує орієнтовні витрати та кількість матеріалів для виготовлення виробу.
		Знає основні правила сортування відходів.	Спільно зоднокласниками сортує відходи, дотримуючись правил.	Намагається ощадно використовувати матеріал для виготовлення виробу.	Ощадно використовує матеріали; сортує відходи, дотримуючись відповідних правил.
Практичне і творче застосування традиційних та сучасних ремесел	Практично і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла	Знає назви технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	Знає принцип виконання простих технологічних операцій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно виконує прості технологічні операції традиційних та сучасних ремесел.
		Називає технології традиційних та сучасних ремесел.	Описує принципи застосування технологій традиційних та сучасних ремесел.	Із допомогою дорослих створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.	Самостійно створює виріб, застосовуючи технології традиційних та сучасних ремесел.

Критерії оцінювання учнів початкової школи з фізичної культури

	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	Учень володіє знаннями, необхідними для виконання певного елемента на елементарному рівні розпізнання.
	Учень виконує окремі елементи фізичних вправ, володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння.
	Учень володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, виконує нормативний показник початкового рівня, розрізняє елементи техніки виконання фізичних вправ.
II. Середній	Уміння та навички учня дозволяють виконувати більшість елементів фізичних вправ (з незначними помилками). Учень володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, розрізняє елементи техніки виконання вправ.
	Учень володіє технікою виконання окремої фізичної вправи, розуміє основний теоретико-методичний матеріал.
	Учень за допомогою вчителя виконує окремі фізичні вправи, аналізує та виправляє допущені помилки, виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, виконує нормативні показники середнього рівня.
III. Достатній	Учень виконує окремі контрольні-нормативні показники та виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу, застосовує теоретико-методичний матеріал для виконання фізичних вправ, визначених навчальною програмою.
	Учень володіє технікою виконання фізичних вправ. Знання учня достатньо повні. Він вільно застосовує вивчений матеріал, вміє аналізувати, робити висновки.
	Учень виконує контрольні-навчальні нормативи і вимоги, вправи для обов'язкового повторення і домашніх завдань, вільно володіє вивченим матеріалом та вміло застосовує його на практиці, виконує нормативні показники достатнього рівня.
IV. Високий	Рівень умінь і навичок учня дозволяє правильно і якісно виконувати нормативні показники, учень вміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, знає методику підготовки і виконання фізичних вправ.
	Учень виконує фізичні вправи та контрольні навчальні нормативи на високому рівні, володіє узагальненими, міцними знаннями з предмету, володіє техніко-тактичною підготовкою при виконанні фізичних вправ.
	Учень досягає високих результатів під час виконання фізичних вправ, контрольні-нормативних показників, визначених навчальною програмою.

Критерії оцінювання учнів 4 клас з навчальних предметів інформатичної освітньої галузі

Характеристика результатів навчання						
Індекс	Загальні результати навчання	Результат навчання у свідомості досягнення	Рівні			
			Початковий	Середній	Достатній	Високий
ІФОІ	<p><i>Розпізнавання, пошук, свідомий вибір, зберігання та опрацювання простуї інформації за допомогою цифрових пристроїв та без них. Пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язання життєвих проблем</i></p>	<p>Використовує цифрові пристрої для виконання навчальних завдань Знаходить, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію</p>	Наводить приклади пристроїв, які використовують для збереження інформації	Пояснює призначення пристроїв, які використовують для збереження інформації	Пояснює призначення пристроїв, які використовують для збереження інформації, пояснює відмінності в	Обирає спосіб збереження інформації та відповідний носій даних
			Наводить приклади пристроїв та інформаційних технологій для опрацювання інформації	Пояснює переваги і обмеження цифрових пристроїв та інформаційних технологій для опрацювання інформації	Аналізує властивості цифрових пристроїв та інформаційних технологій для опрацювання інформації	Обґрунтовує переваги і обмеження цифрових пристроїв та інформаційних технологій для опрацювання інформації
			Називає пристрої для отримання даних певного типу, розпізнає навчальні проблеми, для розв'язання яких можна застосувати цифрові технології.	Наводить приклади використання пристроїв для отримання даних необхідного типу	Ілюструє переваги використання пристроїв для отримання даних необхідного типу	Обґрунтовує потребу вибору пристроїв та інструментів для отримання даних необхідного типу, збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв (фотографує, записує, диктує тощо)
			Знає способи подання інформації (текстова, графічна, числова, звукова, відео тощо)	Розрізняє інформацію (текстова, графічна, числова, звукова, відео тощо) за способом подання	Класифікує інформацію (текстова, графічна, числова, звукова, відео тощо) за способом	Наводить приклади, робить висновок щодо способу подання

				подання	інформації (текстова, графічна, числова, звукова, відео тощо).	
			Називає основні інформаційні процеси.	Співставляє основні інформаційні процеси із запропонованими ситуаціями із близького для себе середовища.	Описує основні інформаційні процеси у близькому для себе середовищі з незначною допомогою вчителя.	Наводить приклади основних інформаційних процесів у близькому для себе середовищі.
			Обирає ключові слова для пошуку інформації з допомогою вчителя; називає цифрові носії для збереження даних; заповнює пропуски, заносючи дані в запропоновану послідовність з допомогою вчителя.	Знаходить інформацію за готовими ключовими словами; обирає цифрові носії для збереження даних; заносить дані в попередньо створений шаблон.	Обирає ключові слова для пошуку інформації з незначною допомогою вчителя; зберігає дані на підготовлених цифрових носіях; упорядковує об'єкти за заданими ознаками.	Шукає інформацію за ключовими словами; зберігає дані на доступних цифрових носіях; упорядковує об'єкти за самостійно визначеними ознаками.
			Визначає об'єкти, їх властивості та значення з допомогою вчителя; визначає приналежність об'єктів до групи за їх властивостями з допомогою вчителя; називає способи подання інформації; ситуативно називає оригінальні відповідники реальних моделей.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення за зразком; визначає приналежність об'єктів до групи за їх властивостями; переводить задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу за зразком; ситуативно називає оригінальні відповідники інформаційних моделей.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення з незначною допомогою вчителя; визначає групи об'єктів за їх властивостями; переводить стандартну задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу; співставляє інформаційні та реальні моделі з оригінальними відповідниками.	Визначає об'єкти, їх властивості та значення; дає назви групам об'єктів; переводить задачу / проблему з однієї форми представлення в іншу; називає оригінальні відповідники інформаційних та реальних моделей.
			Розрізняє істинні та хибні висловлювання.	Підтверджує чи спростовує інформацію на підставі інформації з наданого джерела.	Визначає потребу пошуку додаткового джерела для підтвердження чи спростування	Визначає джерела, потрібні для підтвердження чи спростування

					інформації.	я інформації.
ІФО2	Створення інформаційних продуктів в та програм для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв в та без них	Створює інформаційні продукти (текст, графічне зображення, презентацію) в програмних середовищах. Складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на основі їх опису, отримує очікувані результати дій виконавця за складеним алгоритмом	Називає редактори (текстовий, графічний, презентацій). У супроводі вчителя доповнює таблицю інформацією, вдосконалює зовнішній вигляд створених інформаційних продуктів	Створює прості тексти, зображення, відео тощо та документів з їх поєднанням. Виконує прості операції з таблицями. З допомогою вчителя вдосконалює зовнішній вигляд створених інформаційних продуктів	Створює, видаляє та перейменовує текстові об'єкти, копіює та переміщує об'єкти. Заповнює, доповнює таблицю інформацією на основі спостережень чи вимірювань.	Створює мультимедійні продукти із використанням інформаційних матеріалів, знайдених в Інтернеті., поєднуючи текст, зображення, звук тощо
			Створює документи для збереження даних, комунікації та поширення результатів діяльності індивідуальної або групової роботи за допомогою цифрових пристроїв та програм	Використовує інструменти для створення документів. Пояснює схеми і діаграми. Додає текстові, графічні об'єкти до слайду	Вдосконалює зовнішній вигляд створених інформаційних продуктів, використовуючи можливості комп'ютерних програм	Створює прості мультимедійні продукти за підтримки вчителя/вчительки, членів сім'ї або інших учнів. Вдосконалює зовнішній вигляд створених інформаційних продуктів, використовуючи можливості комп'ютерних програм
			Ситуативно визначає логічну послідовність подій; обирає завершення для висловлювань з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в деяких способах подання; називає види алгоритмів.	Визначає логічну послідовність подій; заповнюючи пропуски, завершує висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; обирає тип алгоритму на основі його словесного опису.	Визначає логічну послідовність подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «якщо-то»; розпізнає алгоритми в різних способах подання; обирає тип алгоритму на основі словесного опису задачі.	Виправляє помилки в логічній послідовності подій; формулює логічні висловлювання з конструкціями «що буде, якщо змінити порядок інструкцій?»; розпізнає алгоритми в різних

						способах подання під час розв'язання задач у повсякденній діяльності; складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми для розв'язання простих задач.
			У супроводі вчителя будує логічні висловлювання з конструкціями «не», «і», «або», наводить приклади	Формулює логічні висловлювання з конструкціями «не», «і», «або», з допомогою вчителя складає за докладною інструкцією послідовність алгоритмічних повторюваних дій	Виконує самостійно або в групі, за інструкцією послідовність повторюваних дій та замінює їх алгоритмічною конструкцією циклу	Створює та удосконалює послідовність повторюваних дій Обґрунтовує відмінності між алгоритмічною конструкцією циклу та циклом із повторенням заданої кількості разів
			Відтворює надану програму в навчальному середовищі.	Вносить прості зміни в надану програму в навчальному середовищі.	Створює просту програму в навчальному середовищі на основі наданого алгоритму.	Налагоджує просту програму в навчальному середовищі.
			Називає блоки команд навчального середовища.	Визначає блоки команд, за допомогою яких можна розв'язати задачу.	Укладає блоки команд у правильному порядку із незначною допомогою вчителя.	Укладає блоки команд у правильному порядку для розв'язання задачі.
			Створює прості інформаційні продукти на рівні копіювання зразка виконання певної навчальної дії. У супроводі вчителя складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на основі їх	Створює прості інформаційні продукти за алгоритмом чи інструкцією. З допомогою вчителя складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на	Створює прості інформаційні продукти із незначною допомогою вчителя, складає лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на основі їх	Складає та удосконалює лінійні, розгалужені та циклічні алгоритми на основі їх словесного опису для власної чи групової

			словесного опису	основі їх словесного опису	словесного опису	діяльності
			Не виявляє бажання та ініціативи виконувати роль у груповій роботі; виконує завдання за наданим планом чи інструкцією.	Епізодично демонструє позитивні емоції при виконанні ролі у групі; складає план виконання знайомого завдання з незначною допомогою вчителя.	Виявляє інтерес до виконання різних ролей у групі; складає план виконання роботи з допомогою вчителя.	Виявляє ініціативність при виконанні різних ролей у групі; уточнює план виконання роботи за потреби.
ІФОЗ	Усвідомлене використання інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці, самостійного опанування новими вміннями	Спілкується та співпрацює з використанням інформаційних і комунікаційних технологій та цифрових пристроїв	Користується знайомими цифровими пристроями з допомогою вчителя; називає окремі складові комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у засвоєній послідовності; називає функції окремих складових комп'ютерної системи.	Користується знайомими цифровими пристроями у стандартних ситуаціях; називає функції складових доступної комп'ютерної системи.	Обирає зручний для себе спосіб та впевнено користується знайомими цифровими пристроями; пояснює роботу комп'ютерної системи.
			Звертається за допомогою при виявленні апаратних та програмних збоїв; використовує знайомі комп'ютерні програми на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Повідомляє про виявлені апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми в засвоєній послідовності.	Визначає прості апаратні та програмні збої; використовує знайомі комп'ютерні програми з незначною допомогою вчителя.	Висуває гіпотези щодо виявлених апаратних та програмних збоїв; досліджує доступні комп'ютерні програми.
			Розпізнає гіперпосилання на веб-сторінках; використовує онлайн ресурси на рівні копіювання зразка/послідовності дій.	Переміщується веб-сторінками за вказаними гіперпосиланнями; використовує онлайн ресурси в засвоєній послідовності.	Переміщується знайомими веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси з незначною допомогою вчителя.	Переміщується веб-сторінками з використанням гіперпосилань; використовує онлайн ресурси для спільної діяльності та обміну думками.

ІФО4	Усвідомлення наслідків використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримання етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії	Збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв відповідно до навчальних мети, використовує онлайн середовища для спільної діяльності й обміну думками, дотримується безпечної поведінки під час онлайн-взаємодії	У супроводі вчителя обирає цифрове середовище, пристрої, засоби для розв'язання життєвої задачі/проблеми, пояснює свій вибір. Збирає інформацію за допомогою цифрових пристроїв (фотографує, записує, диктує тощо)	З допомогою вчителя обирає цифрове середовище, пристрої, засоби для розв'язання життєвої задачі/проблеми, пояснює свій вибір. Обирає зручні для себе способи роботи з пристроями введення та виведення даних	Самостійно обирає зручні для себе способи роботи з пристроями введення та виведення даних, упевнено користується цими способами роботи	Впевнено використовує пристрої введення та виведення даних, цифрові пристрої для орієнтування в просторі і часі, оцінює переваги і обмеження цифрових пристроїв для збирання, зберігання і відображення даних за наданими критеріями
			Наводить приклади необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; називає правила безпечної поведінки онлайн.	Називає можливі наслідки необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; наводить приклади та наслідки дотримання і порушення погоджених правил поведінки онлайн.	Називає способи поведінки для уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн з епізодичною допомогою дорослих.	Дотримується стратегій уникнення проблем, що впливають з необачного використання комп'ютерних пристроїв та мереж; дотримується погоджених правил поведінки онлайн вдома та у школі.
			У супроводі вчителя усуває прості несправності (перезавантажити пристрій, перевірити живлення, перевірити наявність мережі, закрити і знову відкрити програму)	Усуває прості несправності (перезавантажити пристрій, перевірити живлення, перевірити наявність мережі, закрити і знову відкрити програму), використовує програми, ігри та сайти, зважаючи на свій вік	Самостійно усуває прості несправності (перезавантажити пристрій, перевірити живлення, перевірити наявність мережі, закрити і знову відкрити програму), розпізнає, де зберігається програма та її дані (на пристрої	Самостійно усуває прості несправності (перезавантажити пристрій, перевірити живлення, перевірити наявність мережі, закрити і знову відкрити програму),

					чи онлайн)	розпізнає, де зберігається програма та її дані (на пристрої чи онлайн), визначає прості апаратні та програмні збої, які можуть траплятись під час користування технікою
			Наводить окремі приклади позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Наводить окремі приклади наслідків позитивної та негативної поведінки в цифровому середовищі.	Розрізняє позитивну і негативну поведінку в цифровому середовищі.	Розрізняє прийнятну та неприйнятну поведінку в цифровому середовищі.
			Позначає ідеї та матеріали як запозичені після допомоги вчителя. Добирає спосіб передачі інформації	Позначає запозичені ідеї та матеріали. Добирає спосіб передачі інформації. Використовує онлайнві ресурси (електронну пошту, форуми, середовища спільної роботи) для спільної діяльності та обміну думками. Виконує простий пошук за ключовими словами, використовуючи пошукові системи	Вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів. Використовує онлайнві ресурси (електронну пошту, форуми, середовища спільної роботи) для спільної діяльності та обміну думками. Виконує простий пошук за ключовими словами, використовуючи пошукові системи у безпечному режимі	Цитує та вказує джерела запозичених ідей чи матеріалів; не списує і не дає списувати. Використовує онлайнві ресурси (електронну пошту, форуми, середовища спільної роботи) для спільної діяльності та обміну думками, виконує простий пошук за ключовими словами, використовуючи пошукові системи у безпечному режимі

